

M. Achbasz

Syry Trochnun : Tajemnica Trok

Awazymyz : pismo historyczno-społeczno-kulturalne Karaimów nr 2(19), 12

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Syry Trochnun¹

Boła irach szaharłarda
 Biznin karandaszlar,
 Tuwmusz jerni har bir forda
 Es'kia aladyrlar.

Iohajahiyn da Estojolu²,
 Kamka, Eliszafat',
 Hanna, Saruk' da Simuliu
 Bary Trohnu siuwiat'.

Kartlar, kyzlar, igit' eljan',
 Bary ne in'dialiat';
 Kepsiu irach taraffardan
 Har jaz Trohka keliat'.

Anda bary szatyrlanar
 Jazhy kieczalarda
 Kart wachtlarny eskia alat
 Irlarba kermiandia.

Szatyrl' wachty igitliknin',
 Niecha forlar bołmast'
 Da jasztahy kiunlarimiz',
 Bil anlychny kajtmast.

Egier alej – kierak, dostlar,
 Estia tutma bunu,
 Boładohon' jat' erljardia
 Unutmasha Trohnu.

Ulanlarhada acyyz
 Bu bahały syrny,
 Bundi kiczi szaharczychka
 Nie bu tartat sizni.

Tiuwiul kułdun hiem kybynlar,
 Tartat ara sizni;
 Igitlarin tartat kyzlar;
 A din' – barymyzny!

M. Achbasz³

¹Przedruk z pisma *Karaimskoe Slovo* 1913, 3-4, 14

²Karaimi trococy do początków XX w. nosili imiona biblijne (starotestamentowe). Ponieważ liczba pozostających w użyciu imion była ograniczona, tworzono zdrobnienia o bardzo różnych formach. Zdrobnienie pozwalało odróżnić jego właściciela od innych imienników, noszących zresztą często to samo nazwisko. Bez oryginalnego zdrobnienia identyfikacja danej osoby mogła być więc bardzo trudna.

Tajemnica Trok

Mieszkając w dalekich miastach
 Bracia nasi
 Ukochaną ziemię stale
 Mają w pamięci.

Iohoiahiń i Estojolu,
 Kamka, Eliszafat
 Hanna, Saruk' i Simuliu
 Bardzo Troki kochają.

Starzy, dziewczęta, młodzieńcy,
 Wszyscy, co się zwą,
 Gromadnie z dalekich stron
 Każdego lata do Trok przybywają.

Tam wszyscy się weselą
 W letnie wieczory,
 Dawne czasy wspominają
 Śpiewając pieśni na koło zamku.

Wesołe czasy młodości
 Nie powrócą, nie powtórzą się,
 I dziecięce dni
 Wiedz, nie powrócą.

Jeśli i tak - trzeba, przyjaciele,
 Zachowajcie w pamięci:
 Żyjąc w obcej ziemi,
 Pamiętajcie, nie zapomnijcie Trok.

Dzieciom przekazcie
 Tę drogą opowieść:
 To małe miasteczko
 Które tak przyciąga Was.

Nie kołdun lub kybyny
 Was tam przywołują,
 Młodzieńców dziewczęta przyciągają,
 A pozostałych – nasze obyczaje!

Tłumaczyła z karaimskiego Zofia Abkovicz

³Achbasz oznacza Siwogłowy. Jest to jedyny wiersz opublikowany przez tego autora, można jednak przypuszczać, że został napisany przez Mojsię Pileckiego (1874–1938), który do początku I wojny światowej pracował jako kierownik administracyjny kancelarii Gubernatora w Warszawie. Zmarł w Rostowie nad Donem.